

Evanjelium podľa Jána, kapitola 19, 16 – 42

Tak im ho teda vydal, aby ho ukrižovali. A oni prevzali Ježiša. Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota. Tam ho ukrižovali a s ním iných dvoch, z jednej i z druhej strany, Ježiša v prostriedku. Pilát vyhotovil aj nápis a pripevnil ho na kríž. Bolo tam napísané: „Ježiš Nazaretský, židovský kráľ.“ Tento nápis čítalo mnoho Židov, lebo miesto, kde Ježiša ukrižovali, bolo blízko mesta; a bol napísaný po hebrejsky, latinsky a grécky. Židovskí veľkňazi povedali Pilátovi: „Nepíš: Židovský kráľ, ale: On povedal: ‚Som židovský kráľ.‘“ Pilát odpovedal: „Čo som napísal, to som napísal.“

Keď vojaci Ježiša ukrižovali, vzali jeho šaty a rozdelili ich na štyri časti, pre každého vojaka jednu. Vzali aj spodný odev. Ale tento odev bol nezošívajúci, odhora v celku utkaný. Preto si medzi sebou povedali: „Netrhajme ho, ale losujme oň, či bude!“ Aby sa splnilo Písmo: „Rozdelili si moje šaty a o môj odev hodili los.“ A vojaci to tak urobili.

Pri Ježišovom kríži stála jeho matka, sestra jeho matky, Mária Kleopasova, a Mária Magdaléna. Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke: „Žena, hľa, tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe.

Potom Ježiš vo vedomí, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: „Žízňim.“ Bola tam nádoba plná octu. Nastokli teda na yzop špongiu naplnenú octom a podali mu ju k ústam. Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: „Je dokonané.“ Naklonil hlavu a odovzdal ducha.

Keďže bol Prípravný deň, Židia požiadali Piláta, aby ukrižovaným polámali nohy a sňali ich, aby nezostali telá na kríži cez sobotu, lebo v tú sobotu bol veľký sviatok. Prišli teda vojaci a polámali kosti prvému aj druhému, čo boli s ním ukrižovaní. No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali, ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda. A ten, ktorý to videl, vydal o tom svedectvo a jeho svedectvo je pravdivé. On vie, že hovorí pravdu, aby ste aj vy uverili. Toto sa stalo, aby sa splnilo Písmo: „Kosť mu nebude zlomená.“ A na inom mieste Písmo hovorí: „Uvidia, koho prebodli.“

Potom Jozef z Arimatey, ktorý bol Ježišovým učeníkom, ale tajným, lebo sa bál Židov, poprosil Piláta, aby mu dovolil sňať Ježišovo telo. A Pilát dovolil. Išiel teda a sňal jeho telo. Prišiel aj Nikodém, ten, čo bol kedysi u neho v noci. Priniesol asi sto libier zmesi myrhy s aloou. Vzali Ježišovo telo a zavinuli ho do plátna s voňavými olejmi, ako je u Židov zvykom pochovávať. V tých miestach, kde bol ukrižovaný, bola záhrada a v záhrade nový hrob, v ktorom ešte nik neležal. Tam teda uložili Ježiša, lebo bol židovský Prípravný deň a hrob bol blízko.

Milí priatelia,

dych je totožný s pozemským životom človeka. Pri narodení sa po prvý raz nadýchne a v smrti vydýchne naposledy. Medzi tým prebieha jeho život. Dych

je darom stvoriteľov a na vlnách dychu sa zrkadlia hnutia ľudskej duše: radosť a bolesť, úžas a pochopenie, sklamanie aj nádej. A to najpodstatnejšie, čo je spojené s dychom, je slovo. Tým, že človek stojí a chodí vzpriamene, vie aj hovoriť. Ale dych je tiež výrazom jeho smrteľnosti. Nie len, že na to poukazuje posledný výdych, ale už počas života pôsobí v dychu smrť. Vdychujeme kyslík a vydychujeme kysličník uhličitý. Vdychujeme život a vydychujeme smrť. Vydychujeme tým viac smrti, čím viac žijú na vlnách dychu vášne. Vážnym obrazom ľudskej smrteľnosti je to, že človek s posledným výdychom stratí aj to najpodstatnejšie svojho pozemského bytia: vzpriamenosť a slovo. Nie je to smutné alebo dokonca beznádejné, že s niečím tak dôležitým v nás, s dychom, je spojená smrť? A to bez výnimky!

Len jeden človek zomrel inak: Kristus. Smrť mu život nemohla vziať, ale on svoj život sám odovzdal božskému Otcovi. Odovzdal ho Otcovi s posledným výdychom a v tej chvíli aj odovzdal svojho ducha, pretože dokonal svoje dielo. To je záhadné. Čo do poslednej chvíle robil, keď si myslíme, že už len visel na kríži a trpel? Keď sa pozrieme na obrazy rôznych starších maliarov, ako namalovali na kríži trpiaceho Krista, nevidíme, že by bol skrútený bolesťou. Občas ani výraz tváre nehovorí o bolesti, ale o skrytej radosť z toho, že On bol schopný „dokonať dielo“. Mohol dokonať dielo, pretože bol pánom nad svojím telom. Premenil v hodinách na kríži, kde sa zatemnilo slnko, svoje telo v niečo, čo bolo úplne čisté a bez zakaľujúcich vášní, v niečo, v čom žila len nekonečná láska k Bohu Otcu a k ľuďom. Premenil svoje telo, pretože slnko mal v sebe. Jeho telo sa dá v tej chvíli porovnať s čistým krištálom a jeho krv so štavou ruže, s ružovou žiarou, ako to nazval básnik Christian Morgenstern. Kristov posledný výdych už nemal v sebe žiadnu smrť, ale len život, život, ktorý smrť prekonal.

To nám dáva nádej. V epištole Veľkého týždňa počujeme: „... nádej samotná prúdi ti v dychu ...“ A táto nádej sa po Kristovom zmŕtvychvstaní premení v jasot, keď náš duch môže cítiť „... víťaza nad smrťou“, a ďalej počujeme: „Jasot je môjho dychu prúdiacou silou.“ Dych potom už nie je len výrazom našej smrteľnosti, ale výrazom toho, že sme pravými kresťanmi, že sme tými, ktorí skrze Krista majú účasť na živote bez smrti.

V súčasnej dobe je ľudstvo skúšané epidémiou, ktorá napáda dych. Znamená to, že svoju nádej upiera príliš na vonkajšie a hmotné hodnoty? Na to, čo je len pomínutelné a smrteľné? A že si teraz tieto hodnoty svojím strachom práve berie? Je zaujímavé, že stlmeným obecným životom sa zrazu vrátil čistý vzduch, takže ľudia vidia nádherne čisté modré nebo. Niekde sa aj vrátila čistota riek a morí. Ako by sa Zem zhlboka nadýchla. A my s ňou. Hľadme na toho, skrze ktorého nanovo „žije dych Zeme“ a ktorý nám dáva pravú nádej. Pravým prežívaním Kristovej smrti a jeho zmŕtvychvstania môžeme túto nádej posilniť, môžeme posilniť uzdravujúce sily v sebe aj vo svojom okolí a môžeme takto prispievať k celkovému uzdraveniu ľudského života na Zemi.

Áno, staň sa tak.